

HIZKUNTZA-IRIZPIDEAK

Arabako Batzar Nagusiak
Juntas Generales de Álava

*Bat eginda!
Juntas!*

AURKIBIDEA

SARRERA	4
SAILKAPEN BERRIA ETA KONPARATUA	5
 I. KUDEAKETA	 7
1.1. Euskararen kudeaketa orokorra.....	8
1.2. Lidergoa	9
1.3. Langileak. Langile berriaren harrera.....	10
1.4. Hizkuntza-gaitasuna	12
1.5. Euskararen erabilera sustatzeko komunikazioa	12
1.6. Hizkuntza-klausulak	13
1.6.1. Administrazio-kontratuak	13
1.6.2. Hitzarmenak	15
 II. ERABILERA	 16
2.1. ZERBITZU-HIZKUNTZA	17
2.1.1. Arabako Batzar Nagusien irudia	17
2.1.2. Ingurune digitala	18
2.1.3. Iragarkiak eta publizitatea	19
2.1.4. Argitalpen ez ofizialak	19
2.1.5. Jendaurreko ekitaldiak	20
2.1.6. Arabako Batzar Nagusietako zerbitzuen erabiltzaileekiko harremanak	24

2.2. LAN-HIZKUNTZA	26
2.2.1. Barruko komunikazioa	26
2.2.2. Laneko prestakuntza	29
2.2.3. Aplikazio informatikoak	29
2.2.4. Sortze-hizkuntza	30
2.2.5. Kanpo-harremanak-1: Idazkaritza Nagusia	31
2.2. 5. Kanpo-harremanak-2: Erakunde pribatuak	32

SARRERA

Zer dira hizkuntza-irizpideak?

EAEko bi hizkuntza ofizialen erabilerarako jarraibide orokorrak dira, eta hizkuntza-arau batzuk finkatu nahi dituzte.

Helburu nagusiak

- Herritarren hizkuntza-eskubideak bermatzea herritar horiek Idazkaritza Nagusiarekin harremanetan jartzen direnean
- Euskararen erabilera normalizatzea eta sustatzea Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusian
- Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusia eredu izatea euskararen normalizazioan

Testuingurua

Gaur egunera arte, Arabako Batzar Nagusiek ez dute hizkuntza-irizpiderik onartu. Izan ere, I. Euskara Plan Estrategikoa berriki onetsi da. Hain zuzen ere, Plan horren helburu eta eskakizun nagusietako bat da hizkuntza-irizpideak onartzea.

Jarraian azalduko diren hizkuntza-irizpideak Arabako Batzar Nagusietako talde teknikoak onartu ditu.

Arabako Batzar Nagusien funtzionamendu Araudiak, apirilaren 22ko 17/2013 Foru Arauaren bidez onetsitakoak (ALHAO, 55. ZK., 2013ko maiatzaren 15ekoa), ondorengo hau dio bere 2. artikuluan:

“1.- Euskara eta gaztelania dira Arabako Batzar Nagusietako bi hizkuntza ofizialak. Batzar Nagusietako argitalpen ofizialak bi hizkuntza horietan idatziko dira.

2.- Batzar Nagusiek bi hizkuntza horien ofizialtasuna bermatuko dituzten giza baliabide eta baliabide material guztiak gaituko dituzte.”

SAILKAPEN KONPARATUA

HPSren VII. Plangintzaldiko ardatzei erreparatuta prestatu dira hizkuntza-irizpide hauek, I. Euskara Plan Estrategikoa bezala. Hori dela eta, orain arte hizkuntza-irizpideetan aintzat hartzen ez ziren ardatzak ere barneratu dira: kudeaketa eta erabilera, alegia.

HIZKUNTZA-IRIZPIDEEN SAILKAPENA

Hona hemen, laburpen gisa, hizkuntza-irizpide guztien sailkapen osoa, I. Euskara Plan Estrategikoan xedatutakoarekin bat datorrena:

1. ardatza: Kudeaketa. 6 arlotan banatuta dago:

- 1.1. Euskararen kudeaketa orokorra
- 1.2. Lidergoa
- 1.3. Langileak
- 1.4. Gaitasuna
- 1.5. Euskararen erabilera sustatzeko estrategiaren komunikazioa
- 1.6. Hizkuntza-klausulak (aurreko administrazio-kontratuak barne hartzen dituztenak)

2. ardatza: Erabilera. 2 eremu eta 7 arlotan banatuta dago:

- 2.1. Zerbitzu-hizkuntza
 - 2.1.1. Irudia
 - 2.1.2. Ingurune digitala
 - 2.1.3. Iragarkiak eta publizitatea
 - 2.1.4. Argitalpen ez ofizialak
 - 2.1.5. Jendaurreko ekitaldiak
 - 2.1.6. Herritarrekiko eta batzarkideekiko harremanak: ahozkoak eta idatziak
- 2.2. Lan-hizkuntza
 - 2.2.1. Barruko harremanak: ahozkoak eta idatziak
 - 2.2.2. Laneko prestakuntza

- 2.2.3. Tresneria eta aplikazio informatikoak
- 2.2.4. Sortze-hizkuntza
- 2.2.5. Kanpo-harremanak-1: Idazkaritza Nagusia
- 2.2.6. Kanpo-harremanak-2: Erakunde pribatuak

I. KUDEAKETA

1.1. EUSKARAREN KUDEAKETA OROKORRA

Arabako Batzar Nagusietan, herritarren eta batzarkide taldeen hizkuntza-eskubideak zaindu eta bete daitezzen, hizkuntza ofizialen kudeaketa erakundeko kudeaketa-sistema orokorraren barruan txertatuta egon beharko da. Hau da, hizkuntza ofizialen erabilera kudeatzea Arabako Batzar Nagusiek hartutako erabaki estrategikoa da, eta haien erronken artean dago euskararen erabilera sustatzea, hizkuntza bien arteko erabilera-berdintasuna lortze aldera. Horretara bideratu du bere Plan Estrategikoa eta helburu horrekin lerrokatu ditu hizkuntza irizpide hauek.

Irizpide hauek eta euskararen erabilera sustatzeko lana zeharka aplikatu beharko zaizkio Arabako Batzar Nagusien jardunari eta, zeharkako aplikazio horretan, aintzat hartuko dira hizkuntzen erabilera ez-sexista eta inklusiboa, barne- zein kanpo-dokumentuetan.

Hizkuntza ofizialak kudeatzeko egitura eta haren betekizunak

Helburu hori lortzeko, hau da, euskararen erabileraren kudeaketa lan-esparru guztietan modu sistematikoan txertatzeko, Arabako Batzar Nagusiek erabaki beharko dute zein den egitura sistema egokiena, bere egoera linguistikoa eta ezaugarriak kontuan hartuta. Nolanahi ere, sistema egituratu horrek honako zeregin hauek izango ditu, besteak beste: erabilera-planak diseinatzea eta onartzea, ekintzen proposamenak lantzea, planak kudeatzea eta horiei jarraipen sistematikoa egitea.

Sistema horrek gutxienez lau ezaugarri hauek izatea komeni da:

- Langile zein arduradunek osatuta egotea.
- Zeharkako izaera izatea.
- Erabakitzeko ahalmena edukitzea.
- Funtzionamendu malgukoa eta lanerako eraginkorra izatea.

Egitura bakoitzak jarraipen sistematikoa egingo die bai Euskara Plan Estrategikoari, bai (urteko) kudeaketa planari, bai hizkuntza-irizpide hauei, eta ikusitako emaitzen arabera helburu berriak ezarri, planteamendua aldatu edo mekanismoak egokituko ditu. Etengabeko hobekuntza lortzera bideratuta dago, beraz, jarraipen sistematikoa.

Giza-baliabideak

Arabako Batzar Nagusietan ohiko antolakuntza-egitura hauek daude, Kudeaketa Planak aurrera egin dezan. Hona hemen:

- Mahaia: Arabako BBNNetako araudiak 41. Artikuluan zehaztu bezala, Mahaia Batzar Nagusien organo gidaria da. Halaber, 44. Artikuluan Mahaiari aitortutako funtzioen artean dago bai erakundeko lana antolatzea, barneko araubide eta gobernuak eskatzen dituen erabaki eta neurri guztiak hartuz, baita bere jardueraren lerro nagusiak programatzea eta sustatzea. Hori dela eta, Mahaia izango da Euskara Planaren jarraipenerako órgano gorena eta normalizazio-prozesutik eratorritako txostenak hari aurkeztuko zaizkio.

- Teknikari arduradunak: Arabako Batzar Nagusien lanpostuen zerrendan ez dagoenez hizkuntza-normalizazioko teknikaririk, Euskara Plan Estrategikoa idazteko (A fasea) Mahaiak izendatutako teknikariek izango dute egunerokotasunean Plana betearazteko eta berorri jarraipena egiteko ardura. Horretarako, Mahaiak izendapen berri bat egin beharko du, Euskara Plan Estrategikoa onetsi ostean, talde honi eskumen horiek aintzatesteko.

Bestelako baliabideak

Arabako Batzar Nagusiek beharrezkoak diren baliabide tekniko eta ekonomikoak ahalbidetuko ditu, hizkuntza ofizialak erabiltzeko irizpide hauetan ezarritakoak betetzen direla ziurtatzeko.

1.2. LIDERGOA

Liderren jarrera eta egitekoa

Arabako Batzar Nagusietako Administrazioako arduradunek eta, oro har, A fasean lan egin zuen talde teknikoko kideek, gidaritza eta ardura izan behar dute beren zuzendaritza eta zerbitzuetako hizkuntza-politikan. Aipatutako kideek hizkuntza-kudeaketa sustatuko dute, lankideen artean zabal dadin saiatuz.

Erakundeko arduradun teknikoek era proaktiboan hartuko dute parte Kudeaketa Planaren, Euskara Plan Estrategikoaren, hizkuntza-irizpideen eta dagozkion urteko planen diseinu, garapen eta jarraipenean. Horretarako, funtsezkoa da hauei erreparatzea:

- Euskararekiko jarrera aitzindaria erakutsiko dute.
- Lidergoa agertuko dute hizkuntzen kudeaketari buruz hartutako erabakietan.
- Arabako Batzar Nagusien euskararekiko xedea eta ikuskera (bisioa/estrategia...) zein diren jakin eta proposatuko dute.
- Estrategia gauzatzen eta helburuak lortzen inplikatuko dira, eta, horretarako, foro, bilera eta abarretan aktiboki hartuko dute parte.
- Lankideak euskararen normalizazioan inplikatuko dituzte eta sustapen-lana egingo dute.
- Kudeaketa Planean zehaztutako helburuak lortzeko behar besteko tresnak eta baliabideak jarriko dituzte.
- Arabako Batzar Nagusien hizkuntza-irizpideen betetze mailaren jarraipena egingo dute.
- Kudeaketa Planean zehaztutakoa bete ezean, neurri zuzentzaileak martxan jarriko dituzte.

Ilido berean, Arabako Batzar Nagusietako plan estrategikoaren arduradunek, sustatzaileek eta koordinatzaileek bi hizkuntza ofizialetan jarduteko gaitasun egokia izan dezatela saiatuko da.

Jarraipen sistematikoa egiteko informazio-sare egonkorra

Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiaren Kudeaketa Planaren jarraipen sistematikoa modurik eraginkorrean egiteko, hau da, Kudeaketa Planean zehaztutako adierazleei buruzko informazioa biltzeko, talde teknikoak adierazle-biltzaile lanak egingo ditu. Xede hori lortze aldera, bere baitako kideren bat edo batzuk adierazle-biltzaile izendatu ahalko ditu, dagokion maiztasunarekin horren berri eman dezaten.

1.3. LANGILEAK

Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiak informazioa emango die langileei onartutako Kudeaketa Planari eta hizkuntza-irizpideei buruz, langileek uneoro argi izan dezaten zein den Administrazio Parlamentarioaren bisio eta estrategia hizkuntzen kudeaketaren arloan eta noiz eta norekin zein hizkuntzatan egin behar duten beren lan-jardunean.

➤ **LANGILE BERRIAREN HARRERA**

Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusian langile berri bat lanean hasten den bakoitzean jarraian doan protokoloaren arabera egingo zaio harrera. Hauek dira protokoloaren helburu nagusiak:

- Herritarren hizkuntza-eskubideak bermatzea, euskara lan-hizkuntza gisa indartuz.
- Langile berriek ezarritako hizkuntza-irizpideen arabera jardutea lanean.
- Lankideekiko eta arduradunekiko komunikazio profesionalak euskaraz egiten daitezela sustatzea, baldintzek ahalbidetzen duten esparru eta arlo guztietan.
- Langileen jardura euskararen erabilera normalizatzeko ere baliagarria izatea.
- Erabilera faltaren ondorioz, langileek euskarazko hizkuntza-gaitasuna gal ez dezaten lortzea eta hizkuntza eguneroko praktikaren bidez indartzea.

➤ **Irizpide nagusiak**

Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusian lanean hasiko den langile berriari harrera euskaraz egingo zaio eginkizun honetako fase guztietan, uneko baldintzek (harrera arduradunaren eta eginkizun horretan parte hartzen duten funtzionario guztien hizkuntza-gaitasuna eta abar) ahalbidetzen duten neurrian.

Emango zaion hasierako dokumentazio guztia ele bietan egongo da.

➤ **Prozesuan parte hartzen duten pertsonak eta bakoitzaren egitekoa**

- Ekonomia kudeaketako teknikaria (giza baliabide funtzioak esleituta dituen): lehen harrera eta harrera prozesua gidatuko duena.
 - Hasierako agurra, ongi etorria, tartean lankideak ere aurkeztuz.
 - Hasierako dokumentazioa emango dio eta laneko argibide orokorrak emango dizkio (ordutegia...).
- Euskara talde teknikoko kideetako batek: Kudeaketa Planaren oinarritzko informazioa emango dio. Printzipioz, langileari ongi etorria emateko lanak egiten dituen ekonomia kudeaketako teknikaria izango da.
 - Euskaraz lan egiteko baliabideen, lan-tresnen (itzultzaile neuronalak, hiztegi juridikoa...) eta zerbitzuen (Itzulpen gintza zerbitzua) berri emango dio.
 - Materialak eskuratuko dizkio etorri berriari: indarrean dagoen Euskara Plan Estrategikoa eta hizkuntza-irizpideak.
 - Arituko dio Planak eginkizun batzuk jarri dizkiela langile guztiei: herritarren hizkuntza-eskubideak % 100 bermatu beharra eta lan-hizkuntza gisa duen erabileran gutxienez gora egin egin beharra.
 - Adieraziko dio baliabide informatikoak euskaraz instalatzeko aukera baduela hainbat kasutan, eta aukera emango dio eskaera egiteko. Horretarako, baliabide informatikoen zerrenda landuko da, baliabideetan aldatetako egiten direnean aldatuz joango dena, langileek hizkuntza hautua egin dezaten. Informazio hori langile berriari emango zaio beti, baita eskatzen duten langileei ere.
- Legelari nagusia:
 - Figura honek lankide guztiei jakinaraziko die langile berria datorrela Arabako Batzar Nagusietara, eta lehenengo hitza euskaraz egiteko gogoraraziko die, hasieratik sor daitezkeen euskarazko harremanak.
 - Ondoren, etorri berriari harrera egingo dio, eta, hizkuntzaren kudeaketari dagokionez, Planaren partaidea dela sentiaraziko dio eta laguntza guztia eskainiko dio helburu horiek lortzeko ahalegindu dadin. Besteak beste, bere lanpostuan erabiltzen diren dokumentu estandarizatuak nondik eta nola eskuratu ditzakeen erakutsiko dio.
 - Langile berriak bere lanpostuan herritarrekin edo batzarkide taldeekin harremanak baditu, jakinaraziko dio lehenengo hitza beti euskaraz izango dela eta ondoren haiek eskatzen duten hizkuntzan izango dela harremana, ahozkoa zein idatzizkoa.
 - Bere lanpostuan kanpo-harremanak baditu (beste erakunde eta administrazioekin izan ohi direnak) zein hizkuntzatan izango diren azalduko dio.

1.4. HIZKUNTZA-GAITASUNA

Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiak berrikusiko ditu hizkuntza-eskakizunak eta derrigortasun-datak plangintzaldi bakoitzaren hasieran. Hauek dira berrikusketaren helburu nagusiak:

1. Hizkuntza-eskakizunak modu egokian esleitu direla ziurtatzea.
2. Derrigortasun-datak normalizazioa arautzen duen Dekretuan jasotako lehentasunen arabera jarrita daudela bermatzea (jendaurreko lanpostuak, harreman-sarea...).
3. Euskararen normalizazioan izandako lorpenak egonkortzea eta arduradun nahiz langileek egindako ahaleginari ahalik eta etekinik handiena ateratzea.

Arabako Batzar Nagusietako Administrazioako arduradun teknikoek eta langileek, beren euskara gaitasunaren arabera, ahal den neurrian, euskaraz lan egingo dute eta euskara lan hizkuntza gisa sustatuko dute beren lanpostuetan. Horretarako, Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiak langileen esku jarriko ditu euskaraz lan egin ahal izateko beharrezko tresnak eta baliabideak eta langileek, horri lotutako premia jakinen bat antzemanaz gero, talde teknikoari jakinaraziko diote.

1.5. EUSKARAREN ERABILERA SUSTATZEKO ESTRATEGIAREN KOMUNIKAZIOA

Arabako Batzar Nagusiek euskararen erabilera sustatzeko duten estrategia komunikatuko diete herritarrei eta gainerako interes-taldee (beste administrazio publikoak, hornitzaileak, elkarteak, enpresa pribatuak eta abar); izan ere, horretara bideratu dute beren Plan Estrategikoa Arabako Batzar Nagusiek eta helburu horrekin lerrokatu dituzte hizkuntza-irizpideak.

Ez du komunikatuko soilik euskara sustatu nahi duela, baizik eta Arabako Batzar Nagusiek erabaki estrategiko bat hartu dutela eta erronken artean euskara sustatzea dagoela. Ondorioz, estrategia hori gauzatzera bideratutako tresna eta baliabideen berri ere emango die herritar eta interes-taldee.

Horrez gain, Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiak euskararen erabilera normalizatu eta biziberritzeko beste esperientzia batzuk ezagutzeko eta partekatzeko ekimenetan parte hartuko du, bere praktika onak ezagutaraziz eta besteen praktiketarik ikasiz.

1.6. HIZKUNTZA-KLAUSULAK

1.6.1. ADMINISTRAZIO-KONTRATUAK

1. Irizpide orokorrak

- Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiak hizkuntza bien ofizialtasunaren araubidea betearaziko du kontratu publikoetan. Beraz, kasuan-kasuan kontratuaren helburua zein den, halako hizkuntza-betekizunak ezarriko ditu administrazio-klausula partikularren agirietan.
- Hizkuntza-klausulen betetze mailaren jarraipen egokirako, komenigarria da Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiak bere ezaugarriei eta egoerari egokitutako sistematika bat ezartzea jarraipena egiteko. Kontratazioaren ardura duten teknikariek eurek egingo dute ezarritako hizkuntza-irizpideen betetzearen jarraipena eta, horretarako, euskara talde teknikoaren laguntza eskatu ahalko dute, hizkuntza-klausulak txertatuta dituzten kontratuetan. Hizkuntza-baldintzak urratzen badira, kontratuak ez betetzeagatik araudiak dioena aplikatuko da.
- Kontratua arautuko duen administrazio-klausula berezien agiriak, baldintza teknikoaren agiriak eta kontratuko gainontzeko dokumentuak lizitatzailerentzat eskuragarri egongo dira, dagokion gardentasuna emanez. Dokumentu horietan konkretatu eta azalduko dira jarraitu beharreko hizkuntza-irizpideak. Arabako Batzar Nagusien baliabideak aintzat hartuta, kontratua arautuko duen dokumentazioa euskaraz edo gaztelaniaz egon ahalko da, betiere xede izanik euskaraz eman behar diren zerbitzuak arautzen dituzten kontratuak lehenetsiko direla euskaratzerako garaian, posible den kasuetan.
- Bestalde, Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiak bermatuko du ezen lizitatzailerekin eta kontratistekin izan beharreko harremanak, ahozkoak zein idatzizkoak, interesdunak aukeratzen duen hizkuntza ofizialean gauzatuko direla.
- Edonola ere, kontratazio-espeditentean arrazoitu eta justifikatu egin beharko dira eskakizunak, arbitrarioak edo arrazoirik gabeak izan ez daitezen; prozeduren publikotasuna eta gardentasuna bete daitezen eta hautagaiei tratua bera eman dakien, inor diskriminatu gabe. Proporzionaltasun-printzipioa bermatuko da, kasu bakoitzaren ezaugarrien, xedearen eta hartzaileen arabera.

2. Zerbitzu-kontratuak

- Kontratu bidez emandako zerbitzuak Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiak berak emanak izango balira bezala kontsideratuko dira. Hori horrela, zerbitzua kudeatzen duen enpresak Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiak bere buruari ezarritako hizkuntza-irizpideak beteko ditu.
- Kontratuaren bidez eman beharreko zerbitzuaren prestazioak erabiltzaileekiko harreman zuzenak dakartzanean baldintza hauek beteko dira:

- Erabiltzaileek bi hizkuntza ofizialetan artatuak izateko duten eskubidea errespetatuz eman beharko du prestazioa Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiak.
- Erabiltzaileentzako inprimakiak, oharra eta jakinarazpenak euskaraz eta gaztelaniaz eman beharko ditu enpresa esleipendunak.
- Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiaren kontratu bat esleitu zaien pertsona fisikoek nahiz entitate juridikoek, kontratuaren jardunaren ondorioz sortutako agerpen publiko orotan, bi hizkuntza ofizialak erabili beharko dituzte. Kontratuak jasotako zerbitzuaren onuradunak euskal hiztunak direnean batez ere.
- Legea eta aplikatu beharreko hitzarmen kolektiboko klausulak aplikatuz, esleipendun berriak kontratu amaituari atxikitako langileak subrogatu behar baditu lan harremanei dagokien ez eta horiek kontratuko klausuletan hizkuntzari buruz ezarritako baldintzak betetzeko hizkuntza-gaitasunik ez badute, esleipendun berriak, langile subrogatuen ordezkapenak egiteko garaian, euskara kontratuan eskatzen den bezala ezagutzen eta erabiltzen duten langileak hartu beharko ditu. Pleguetan euskarazko maila jakin bat duten langileak eskatzen direnean, derrigorrezkoa izango da kontratua indarrean dagoen bitartean beti eskatzen hori betetzea. Salbuespen bezala, arreta euskaraz ematea hein handi batean bermatuta dagoen kasuetan, merkatuan langile euskaldunak kontratatzea ezinezkoa dela ziurtatu ahal badu enpresa esleipendunak, kontratuaren arduradunak txosten bat egingo du berau jasoz eta enpresak zerbitzua euskaraz eman ahal izatea bermatzeko hartutako neurriak izendatuz.
- Kontratuaren helburua dela-eta azterlanak, txostenak, proiektuak eta bestelako lan batzuk aurkeztu behar badira, enpresa esleipendunak Batzar Nagusiek eskatutako hizkuntzan aurkeztu beharko ditu azterlanak (txostenak, azterlanak). Hartzailea euskalduna izan daitekeen kasu orotan bultzatuko da azterlan horiek gutxienez euskaraz egotea. Printzipio nagusi gisa, Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiak ez du bere gain hartuko kontratu baten bitartez sortutako lan idatzien itzulpenik.
- Hizkuntza ofizialen erabilera zuzena zaindu eta begiratzea kontratua izapidetzen duen organoaren erantzukizuna izango da, eta horretarako Itzulpen Zerbitzuaren laguntza eta aholkularitza izan ditzake.
- Idatzizko materiala ez ezik, komunikabideetan plazaratzen diren mezu guztiek ere euskaraz eta gaztelaniaz egon beharko dute.

3. Hornikuntza-kontratuak

- Kontratazioaren objektua jasotzen duten ondasunek dauzkaten testua, errotulua edo argibideak euskaraz eta gaztelaniaz egongo dira, Arabako Batzar Nagusiek hala xedatzen dutenean.
- Ordenagailuen, inprimagailuen edo fotokopiagailuen hornikuntzari dagokionez, prestatuta egon beharko dute euskaraz eta gaztelaniaz lan egiteko edo oharra eta argibideak bi hizkuntzetan emateko. Dena den, behin baino gehiagotan ezinezkoa izan daiteke hizkuntza-neurriok betetzea, gaur egun merkatuan halakorik ez dagoelako.

Horrela gertatuz gero, hizkuntza-neurriok betetzeko ezintasun horren zergatia azaltzen duen gogoeta egin beharko du kontratua izapidetzen duen zerbitzuak, espedientean nolabait jasota gera dadin.

- Informatika-programen kontratuetan, programak euskaraz eta gaztelaniaz egongo direla jasoko da, kontratua tramitatzen duen zerbitzuak zehazki besterik adierazten ez badu, betiere aurreko puntuan azaltzen diren mugak izan daitezkeela onarturik.

4. Obra kontratuak

- Egiten ari diren obrekin lotutako errotuluak, oharra, seinaleak eta gainerako komunikazio orokorrak piktograma bidez egingo dira eta azalpen-mezu elebiduna izango dute ondoan, euskarari lehentasuna emanez.

1.6.2. HITZARMENAK

Arabako Batzar Nagusietako Mahaiak, Idazkaritza Nagusiak proposatuta, hitzarmenak sinatzea baimen dezake beste erakunde publiko edo pribatu batzuekin langileen euskalduntzea eta euskararen erabilera bultzatzeko, betiere erakunde bakoitzari dagokion eskumen-esparruaren barruan.

Pertsona fisiko eta juridikoekin sinatzen diren hitzarmenak elebidunak izango dira, euskararen presentzia bermatuz. Proposamena egiten duen Idazkaritza Nagusiko arloak EAEko bi hizkuntza ofizialetan izapidetuko du testua Batzar Nagusietako Mahaian.

Hitzarmenaren edukia nolakoa den, euskara sustatzeko eta herritarren eskubideak babesteko hizkuntza-klausulak sartu ahal izango dira.

II. ERABILERA

2.1. ZERBITZU-HIZKUNTZA

2.1.1. ARABAKO BATZAR NAGUSIEN IRUDIA

- Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiko bulegoetako eta egoitzako kanpoaldeko nahiz barrualdeko errotulazioa euskaraz eta gaztelaniaz agertuko da.
- Arlo honetan elementu hauek hartzen dira aintzat:
 - Arabako Batzar Nagusietako logoa duen edozein elementu
 - Areto, gela zein bulegoetako errotulu finkoak
 - Segurtasuneko errotuluak
 - Ordutegi zein funtzionamenduari buruzko oharrrak
- Errotuluetako testua euskara hutsean idatzi ahal izango da ondoko kasuetan, betiere euskararik ez dakiten herritarren hizkuntza-eskubideak urratu gabe:
 - Hitz ezagunak
 - Errotuluetako hitzek euskaraz eta gaztelaniaz antzeko grafia dutenean
 - Mezuak piktograma batez lagundurik daudenean eta haren bitartez ulergarriak direnean
- Ohar-tauletan erakusten diren dokumentu ofizialak ele bietan azalduko dira.
- Bi hizkuntza ofizialez gain errotulazioa beste hizkuntza batzuetan ere egin behar denean, hurrenkera hau erabiliko da: euskara, gaztelania, frantsesa, ingelesa eta bestelakoak.
- Hartzaile jakinik ez duten ahozko mezuak, bozgorailuz, audioa duten tresnez eta antzeko bitartekoez zabaldukoak, lehenik euskaraz eta ondoren gaztelaniaz emango dira. Komunikazio horiek euskaraz bakarrik egin ahal izango dira hartzaileen ezaugarriek hala ahalbidetzen dutenean.

2.1.2. INGURUNE DIGITALA

1. Webgunea

- Arabako Batzar Nagusien webgune eta helbide elektronikoek .eus domeinua izango dute.
- Arabako Batzar Nagusien eskumenean diren Internet eta intranet sareetako edukiak, oro har, euskaraz eta gaztelaniaz kontsultatzeko moduan egongo dira.
- Web-orriara sartzean, euskarazko bertsioa lehenetsiko da. Edonola ere, hizkuntza aukeratzeko aukera izango da.
- Euskarazko testuetan txertatzen diren estekak jatorrizko euskarazko edukietara egongo dira bideraturik.
- Internet eta intranet sareen bidez izapideak egiteko aukera ematen denean, izapide horiek euskaraz eta gaztelaniaz egiteko moduan egongo dira.
- Arabako Batzar Nagusietatik kanpoko edukiak web-orrian sartzen direnean, eduki jakin baten informazio osagarria eskaintzeko asmoz, bi hizkuntza ofizialak modu orekatuan erabiliko dira eta informazio hori euskaraz ere eskaintzen duten iturrietara jotzeko ahalegina egingo da.

2. Sare sozialak (Facebook, X, LinkedIn...)

- Kasu bakoitzean kontu elebidun bakarra zabalduko da, hizkuntza bakoitzeko kontu bat ireki beharrean.
- Mezu instituzionalak edo zerbitzu publikokoak hizkuntza bietan argitaratuko dira. Horretarako, sare sozialaren arabera, mezuak elebidunak izango direnez, dagokion bitartekoak erabiliko dira euskarazko mezua lehenengo tokian ager dadin.
- Erantzunak parte-hartzaileek erabilitako hizkuntzan emango dira.
- Kanpo-loturak edo beste orrialderen bateko gaztelaniazko informazioa profileko “horman” txertatzen direnean, horiei buruzko iruzkinak euskaraz ere egingo dira.

3. Mugikorretarako APPak

- Arabako Batzar Nagusietako aplikazioak, baldin baleude, bi hizkuntza ofizialetan egongo dira. Euskara aukeratu gero, komunikazio eta agiri guztiak euskaraz edo bi hizkuntza ofizialetan bidaliko dira.

2.1.3. IRAGARKIAK ETA PUBLIZITATEA

- Iragarkiak eta publizitate- eta komunikazio-kanpainen testuak euskaraz argitaratuko dira euskarazko hedabideetan, eta euskaraz eta gaztelaniaz gainerakoetan.
- Kanpainaren edukiak eta esloganak bi hizkuntzetan sortu behar dira (hizkuntza batean funtzionatzen duenak bestean porrot egin ez dezan).
- Komunikazio-kanpaina kontratatuko balitz ere, baldintza izango da mezua bi hizkuntzetan sortua izatea.
- Gida, aldizkari, katalogo eta zabalkunderako argitalpen guztietan bi hizkuntza ofizialak erabiliko dira modu orekatuan.

2.1.4. ARGITALPEN EZ OFIZIALAK

1. Gida, aldizkari, katalogo eta zabalkunderako argitalpen guztietan bi hizkuntza ofizialak erabili behar dira. Euskara ofiziala den lurraldeetan banatzen diren argitalpenetan bi hizkuntza ofizialek trataera orekatua izan behar dute eta irizpide orokor hauei jarraitu behar zaie:

- Bi hizkuntza ofizialak modu orekatuan erabiliko dira, berdintasun printzipioa oinarri harturik.
- Argitalpenaren egile edo arduradun den zerbitzuak kasu bakoitzean bilatu behar du hizkuntza ofizial bien erabilera zuzen eta orekatua ziurtatzeko era konkretua, argitalpenaren irakurleak, edukiak, ezaugarriak eta trataera formala kontuan izanda.
- Bi hizkuntza ofizialen trataera orekatuaren alde, itzulpen sistematikoa erabili ordez, lehentasunezkoa izango da hizkuntza ofizial bakoitzean zuzenean eta jatorriz idatzitako ekarpenak sortzen ahalegintzea.
- Arabako Batzar Nagusiek sortutako eskuliburuak eta administrazio-materialak bi hizkuntzetan sortuko dira. Baina hizkuntza bakar batean erabiltzekoak direnean, erabiliko den hizkuntzan bakarrik argitaratuko dira.
- Argitalpen bat euskaraz bakarrik eman ahalko da argitara euskararen sustapena helburu duenean.

2. Egile-lanak baldin badira, egileak berak / egileek berek sortu duen/duten hizkuntzan argitaratuko dira beti, eta beste hizkuntza ofizialean idatzitako laburpena erantsiko zaie. Dena dela, beste hizkuntza ofizialean ere argitaratu ahal izango dira hizkuntza horretan erabili behar direnean.

2.1.5. JENDAURREKO EKITALDIAK

I. PRINTZIPIO OROKORRAK

- Arabako Batzar Nagusiek antolatzen dituzten kanpo-ekitaldietan sistematikoki eta diseinu fasetik hasita hartuko da kontuan hizkuntzen kudeaketa. Euskararen erabilera ekitaldiz ekitaldi zehaztuko da, ekitaldiaren izaeraren eta hartzaileen hizkuntza ezaugarrien arabera.
- Oro har, ekitaldien hartzaileak euskaldunak direnean edo haien jarduera euskaraz gauzatzen dela jakina den kasuetan, ekitaldi horiek euskaraz egitea bultzatuko da. Beste guztietan, euskaraz eta gaztelaniaz, euskarari lehentasuna emanez; eta hori ezinezkoa denean, euskararen gutxieneko erabilera bermatuz.
- Paperezko euskarrietan egiten diren komunikazioak euskaraz eta gaztelaniaz egongo dira, eta horietan euskarari lehentasuna emango zaio: gonbidapenak, izena emateko orriak, programak, gai-zerrendak, aurkezpenak...
- Diskurtsoetan erabiltzen den hizkuntza entzuleen hizkuntza-errealitatearen eta hizlarien hizkuntza-gaitasunaren arabera izango da; eta, beraz, bien arteko oreka bilatu beharko da beti.
- Aurkezleak edo moderatzaileak euskaraz eta gaztelaniaz aurkeztuko dituzte hizlariak, eta euskarari lehentasuna emango dio.
- Ekitaldietan, zerbaiti buruzko gogoetak edo ekarpenak egiteko lantaldeak sortu behar badira, Batzar Nagusiek sustatu egingo dute euskal hiztunek euskaraz parte hartzeko aukera izatea.
- Ekitaldia beste erakunde batek antolatu behar duenean, Arabako Batzar Nagusiekin elkarlanean zein bere kabuz, aurretik aipatutako irizpide horiek jakinaraziko zaizkio, aintzat har ditzan.
- Arabako Batzar Nagusiek, entzumen urritasuna duten pertsonen eskubideak errespetatze aldera, zeinu-hizkuntzaren zein azpitoluen bidezko interpretazioari buruzko hausnarketa egingo du eta, eskaerarik balego, pertsonen eskubideak errespetatzeko baliabideak jarriko ditu.

EGOERA ETA ZIRKUNSTANTZIA BEREZIAK

1. ARABAKO BATZAR NAGUSIEK ANTOLATUTAKOAK

1. Ikastaroa edo jardunaldiak egin aurretik:

Gaia, hitzaldiak eta hizlariak aukeratzea: irizpide nagusia gaian sakontzeko pertsonarik egokienak identifikatzea eta konprometitzea bada ere, ahalegin berezia egingo da gaia euskaraz ere landu duten adituak bilatzeko. Hizlari euskaldunekin izango diren harremanak euskaraz izan daitezen ahaleginduko da: lehenengo harremana, bidaia- zein mantenu-beharrizanak, ponentzia aurkeztearekin lotutako beharrizanak, harrera eta abar.

Hitzaldi eta ekitaldi bakarrekoa baldin bada, euskararen gutxieneko presentzia ahalbidetuko da: Arabako Batzar Nagusietako ordezkariaren agurra, hizlariaren aurkezpena, hizlariaren agurra eta lehen hitzak eta abar. Ardura hau erraztearren, esapide estandarrak jasotzen dituen baliabideak izan ditzatela sustatuko da.

Egitaraua: euskarri guztiak euskaraz eta gaztelaniaz egongo dira.

Publizitatea: webgunean jarriko diren elementu guztiak ele bietan egongo dira (egitaraua, bannerra, izena emateko tresnak eta abar.) Jardunaldiei buruz emango den informazio guztia, ahoz zein idatziz, ele bietan egongo da.

Gonbidapenak: egitarauarekin bezala jokatu da.

2. Ikastaroa edo jardunaldiak egin bitartean:

Harrera: hizlarien zein gainontzeko parte-hartzaileen harrera-zerbitzuan (akreditazioa barne) lehen hitza euskaraz izango da.

Hizkuntza-paisaia ele bietan egongo da: harrera-tokiko elementuak (kartelak, gelen banaketa, geletara heltzeko seinaleak...) eta ekitaldia izango den gelakoak (irudi korporatiboa, atzeko panela...). Euskarazko bertsioari lehentasuna emateko onartutako irizpideak kontuan hartuko dira.

Banatu beharreko materiala ele bietan egongo da: karpetak, egitaraua, laburpenak, testu osoa... Hizlarien testuak jatorrizko hizkuntzan banatuko dira, baina beste hizkuntza(et)ako laburpen banarekin.

Aurkezpenak: jardunaldien hasierako aurkezpen orokorra, jardunaldietako egun bakoitzarena, egun bakoitzeko jardura eta hizlari bakoitzarena euskaraz eta gaztelaniaz egingo dira.

Saioen moderatzaileak, mahai-inguruarena barne, elebidunak izan daitezen ahaleginduko da. Horrek erraztuko luke parte-hartzaileek zein entzuleek gustukoak izango diren hizkuntzan aritzeko aukera.

Interpretazio-zerbitzua: Arabako Batzar Nagusiek izango dute interpretazio-zerbitzuaren ardura, euskarazko jarduna guztientzat ulergarri izan dadin.

3. Ikastaroaren edo jardunaldien ondorengoa

Eskerrak ematea: jardunaldien ostean zuzendariak egin ohi duen eskerrak emateko idazkia ele bietan joango da.

Jardunaldien argitalpena: euskaraz eta gaztelaniaz (edo jardunaldietako hizkuntza ofizialetan) egingo da. Ponentziak eta komunikazioak aurkeztutako hizkuntzan argitaratuko dira, beste

hizkuntz(et)ako laburpen banarekin, argitalpen jakin baterako irizpideek argitalpen erabat elebiduna aholkatu ezean.

2.	ARABAKO BATZAR NAGUSIEK ANTOLATUAK	BESTE	ERAKUNDE	BATEKIN	ELKARLANEAN
----	---------------------------------------	-------	----------	---------	-------------

1. Arabako Batzar Nagusietan bertan

Irizpide nagusi bezala, Arabako Batzar Nagusiek antolatutako ikastaro eta jardunaldietarako proposatu diren hizkuntza-irizpide berak egongo dira indarrean. Baina zenbait salbuespen planteatu liteke, beti ere kontuan izanik elkarlanean arituko den bigarren erakunde horren izaera eta hortik erator litezkeen Arabako Batzar Nagusien interes nagusiak.

Edozein kasutan, gutxieneko elementuak izango dira arlo hauen inguruan esandakoak: harrera, hizkuntza-paisaia, aurkezpenak, interpretazio-zerbitzua.

2. Arabako Batzar Nagusietatik kanpo

➤ EUSKARAK LEGE-AITORTZA DUEN LURRALDEETAN ANTOLATZEN BADA

Harrera eta hizkuntza-paisaia: Arabako Batzar Nagusiek antolatutako ekitaldiarekin lotutako harreraren lehenengo hitza euskaraz izango da, eta bertaratzeko hizkuntza-paisaia (ekitaldiaren izenburua eta aretora heltzeko jarraibideak) ele bietan izango da, posible den neurrian.

Ekitaldiak eta jardunaldiak: euskara beti izango da hizkuntza ofizialetako bat ekitaldi eta jardunaldietan, eta Arabako Batzar Nagusiek antolatutakoetarako esandakoa hartuko da aintzat.

Interpretazio-zerbitzua: beste erakunde antolatzaileak interpretazioa egiteko dituen baliabideen arabera, berak eta Arabako Batzar Nagusiek erabakiko dute nork izango duen interpretazio-zerbitzuaren ardura. Lana errazteko, dagokion dokumentazioa pasatuko zaio lanean arituko den Itzulpen Zerbitzuari. Horrekin batera, aldeztu aurretik iragarriko zaie parte-hartzaile guztiei (hizlariak zein publikoari) interpretazio-zerbitzua badagoela, euskarazko edozein jardun guztientzat ulergarri izan dadin.

➤ EUSKARAK LEGE-AITORTZA DUEN LURRALDETIK KANPO ANTOLATZEN BADA

Euskarak lege-aitortza duen lurraldetik kanpo antolatzen direnetarako, euskararen presentzia duina bermatuko da agur eta aurkezpenetan.

3. Arabako Batzar Nagusiek diruz lagundutakoak

Erakunde batek Arabako Batzar Nagusien diru-laguntzaren bat jasotzen duenean Arabako Batzar Nagusietan bertan zein beste egoitza batean ekitaldi bat antolatzeko, aintzat hartuko ditu hizkuntza-irizpide hauetan hizkuntza-paisaiaz, egitarauaz eta interpretazio zerbitzuaz emandako zehaztapenak; eta halaxe jasota azalduko dira ekitaldiaren inguruan osatuko duen txostenean.

III. BESTE ERAKUNDE BATEK ANTOLATU ETA ARABAKO BATZAR NAGUSIETAN IZANGO DIREN MOTA GUZTIETAKO EKITALDIAK (jardunaldiak, egun bakarreko ekitaldiak, hitzaldiak, erakusketak eta abar)

Hizkuntza-paisaia: ele bietan egongo dira jardunaldiekin lotutako elementu nagusiak: jardunaldiak iragartzeko kartelak, zutikako bannerrak eta seinaleak, erakusketetako panelak eta esku-orriak eta abar. Itzulpen-lanak egin behar badira, erakunde horren ardurapean izango dira, beti ere haren ahalmen ekonomikoa kontuan izanik.

Harrera: eginkizun hau BBNNetako Idazkaritza Nagusiko langileei zein erakunde antolatzaileari egokituta ere, harrerako lehenengo hitza euskaraz izango da.

Agur eta aurkezpenak: Arabako Batzar Nagusien izenean egingo diren agurrak eta aurkezpenak euskaraz eta gaztelaniaz egingo dira. Beste erakundeari iradoki egingo zaio bere aurkezpenean toki duina egiteko bi hizkuntzei.

Interpretazio-zerbitzua: behar izanez gero, eta Arabako Batzar Nagusiekin egindako bestelako hitzarmenik izan ezean, ekitaldiaren antolatzailearen ardura izango da interpretazio zerbitzua ematea.

Ekitaldiko elementu nagusiak ezagututa, Batzar Nagusiek jakinaraziko dizkiote erakunde antolatzaileari BBNNetan antolatzekoak diren ekitaldietarako onartutako hizkuntza irizpideen oinarrizko elementuak.

IV. BESTE ERAKUNDE BATEK BATZAR NAGUSIETATIK KANPO ANTOLATU ETA ARABAKO BATZAR NAGUSIAK ERAKUNDE GISA PARTAIDE IZANGO DIREN MOTA GUZTIETAKO EKITALDIAK (jardunaldiak, egun bakarreko ekitaldiak, hitzaldiak, erakusketak eta abar)

➤ EAEn ANTOLATZEN BADA

Arabako Batzar Nagusien partetik jardungo duen hizlariak euskaraz egin lezake, agurrerako eta bere azalpenaren muina laburtzeko erabiliko dituen hitzetan.

➤ EAetik KANPO ANTOLATZEN BADA

Arabako Batzar Nagusien izenean jardungo duen hizlariak agurtzeko kortesiazko hitz batzuk esan litzake euskaraz.

Irizpide hauek guztiak malgutasunez erabiliko dira, kasu eta zirkunstantzia jakinak kontuan hartuta

2.1.6. ARABAKO BATZAR NAGUSIETAKO ZERBITZUEN ERABILTZAILEEKIKO HARREMANAK

Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiak eskaintzen dituen zerbitzuen erabiltzaile nagusiak dira erakunde bereko organo parlamentarioak, batzarkide taldeak (batzarkideak eta aholkulariak) eta herritarrak. Aurrerantzean “erabiltzaileak” izendatuko dira.

1. AHOZKO HARREMANAK

- Telefonoz eta aurrez aurre zerbitzua ematen zaionean, euskarazko harrera bermatuko da. Arabako Batzar Nagusietako langileek euskaraz esango dizkiote lehen hitza eta lehen esaldia erabiltzaileari; ondoren, erabiltzaileak aukeratutako hizkuntza ofizialean jarraituko dute.
- Langileek ez diote inoiz eskatuko erabiltzaileari hizkuntza batean edo bestean jarduteko: langileak zerbitzua jasotzeko hautatuko hizkuntzan bideratuko du zerbitzua beti. Horretarako, Arabako Batzar Nagusiek bermatu behar dute zuzeneko erantzuna emateko zerbitzuetan jarduten duten langileen artean beti egongo direla euskarazko gaitasuna dutenak, horretarako euskalduntzea sustatuz eta beti ere posible den neurrian, langileen eskubideei ere men eginez.
- Euskararik ez dakien langile bati herritarren edo erabiltzailearen bat euskaraz mintzatzen bazaio edota euskaraz jardun nahi duela adierazten badio, langile horrek bere inguruko lankide elebidun baten laguntza eskatuko du erabiltzailearen eskubidea bermatzeko, beti ere posible den zerbitzuetan. Posible ez den zerbitzuetan, baliabideak eta ahaleginak bideratuko dira hori ahalbidetzeraz.
- Arabako Batzar Nagusietako langileen hizkuntza-erabilera garrantzitsua da erabiltzaileentzat, Arabako Batzar Nagusien euren funtzionamenduaren isla baitira, eta prestigioa ematen dio hizkuntzari. Ondorioz, Arabako Batzar Nagusiek jendaurreko lanpostuetan diharduten langileen arteko euskarazko komunikazioa sustatuko dute.
- Legegintzaldi hasieran batzarkide taldeei egin ohi zaien hasierako harreran, ahoz zein idatziz, lehen argibideak eskaintzeko eta Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiak eskaintzen dituen zerbitzuen berri emateko, berariaz esango zaie bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan eskatu eta jaso dezaketela behar duten zerbitzua, eta posible den neurrian emango zaiela.
- Batzar Nagusietako bisita gidatuetan, euskarazko zerbitzua bermatuko da.

- Hizkuntza-eskubideen urraketa gertatuz gero, erabiltzaileari/herritarrari kexa jartzeko mekanismoa jakinaraziko zaio, haren hizkuntza-eskubideak urratu badira edo hizkuntzen kudeaketan hobetzeko iradokizunik badu, horren berri ematerik izan dezan. Hori dela eta, aipatu egingo zaio zuzenean aurkeztu ahal duela bere kexa Arabako Batzar Nagusietako posta elektroniko berezi batean, Ekintza Planean zehaztu bezala, aurki sortuko dena eta, seguruenik, euskara@jiggalava.eus izango dena.

2. IDATZIZKO HARREMANAK

- Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiak bere zerbitzuak emateko erabiltzen dituen inprimaki guztiak euskara hutsean edo euskaraz eta gaztelaniaz idatzita egongo dira, bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan betetzeko moduan. Erakundeak dituen inprimakien inbentarioa egiten bada ere, erabiltzaileek edo langileek euskara@jiggalava.eus helbidera bidaliko dituzte antzematen dituzten gabeziak.
- Herritarrei zein beste administrazioei zuzendu beharreko dokumentazio estandarizatu orokorra euskaraz eta gaztelaniaz egongo da.
- Orri berean hizkuntza ofizialak bi zutabetan antolatzea hautatzen denean, euskarazko testua ezkerreko zutabea joango da, eta gaztelaniazkoa eskuinekoan.
- Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiak kontuan hartuko ditu hartzaileen ezaugarri linguistikoak, eta horien arabera moldatuko ditu komunikazio orokorren hizkera, estiloa eta formatua, komunikazio ulergarriak zabaltze aldera.
- Komunikazio telematikoari dagokionez, erabiltzaileak aukeratutako hizkuntza erabiltzeko aukera izatea bermatuko da informazioa zein bestelako eskaerak, kexak, iradokizunak eta abar aurkezteko. Hori errazte aldera, Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiak bermatuko du eskaintzen diren dokumentu estandarizatuak interesdunak aukeratutako hizkuntzan lor daitezkeela.

a) Komunikazio bat Arabako Batzar Nagusietan hasten denean

- Euskaraz eta gaztelaniaz bidaliko dira idazkiak:
 - Hartzaile jakin eta zehatzik ez duten administrazio-idatzia badira.
 - Hartzaile bat baino gehiago dagoenean eta haien artean denek hizkuntza bera aukeratu ez dutenean.
 - Aldez aurretik hizkuntza-hautapen jakinik egin ez duten herritar edo administrazioei zuzenduta badaude.
- Euskaraz bidaliko dira idazkiak:
 - Erabiltzaileak aldez aurretik euskara hautatu badu.

- Erabiltzaileak euskara erabili badu Arabako Batzar Nagusiekin harremanetan jartzeko.
 - Ohiko harremana euskara hutsezkoa bada.
- b) Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiak erabiltzaile baten komunikazio bati erantzuten dionean
- Oro har, eta irizpide nagusi bezala, jatorrizko idatziaren hizkuntza berean egingo da.
- Euskaraz eta gaztelaniaz erantzungo zaie:
 - Jasotako idazki elebidunei.
 - Gaztelaniaz jasotakoei, baldin eta Arabako Batzar Nagusiren beraien erantzun instituzional ofiziala bada.
 - Euskara hutsean erantzun ahal izango zaio euskaraz jasotako idazkiari.
 - Gaztelania hutsean erantzun ahal izango zaio gaztelaniaz jasotako idatziari, Arabako Batzar Nagusien erantzun ofiziala izan ezean. Edonola ere, euskara hautatzeko aukera emango zaio eskatzaileari ohar baten bidez.

2.2. LAN-HIZKUNTZA

2.2.1. BARRUKO HARREMANAK

Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiko barne-komunikazioak euskaraz izateko aurrerapausoak emango dira modu orokorrean eta normaltasunez.

AHOZKO HARREMANAK

- Lan-bilerak

Adostasuna tarteko, ahozko jardunak apurka-apurka euskaraz egingo dira. Barruko lan-bilerak (Arabako Batzar Nagusietako zerbitzuek, atalek eta abarrek egiten dituztenak) euskaraz izan daitezen ahaleginduko da. Horretarako, aldeztatik aztertuko da nola bultzatuko den euskararen erabilera.

- Barneko lan-bileretan parte hartuko duten kide guztiek euskarazko gaitasun nahiko dutenean, euskaraz egingo da bilera.
- Bilerako partaide guztiak euskaraz hitz egiteko gai ez direnean, baina mezuak hizkuntza horretan ulertzeko gaitasuna badute, nagusiki euskaraz hitz egingo da bileran.
- Dena dela, bilera euskaraz egiteko arazorik egonez gero (bileran parte hartu behar duen kideren batek euskaraz ez dakielako), bileraren hasieran kideen artean adostuko dute hizkuntzei zein tratamendu eman, bertan dauden guztiek ulertzea bermatzeko.

- Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiaren barruko telefonozko eta aurrez aurreko harremanak
 - Euskararen erabilera sustatuko da euskarazko gaitasun nahikoa duten lankideen arteko ahozko harremanetan; eta lehen hitza ez ezik lehen esaldia ere euskaraz egitearen garrantzia azpimarratuko da.

1. IDATZIZKO HARREMANAK

- Informazio eta komunikaziorako tresnak: - Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiak komunikazio orokorretan erabilitako idazki guztiak gutxienez euskaraz egongo dira.
 - Intranetean kontsultatu ahal diren eta erakundetik kanporako hartzailea izango duten Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiaren mendeko dokumentu guztiak euskaraz eta gaztelaniaz egotea bultzatuko da
- Lan-bileretako idatziak - Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusian antolatzen diren bileretan, aldez aurretik aztertuko da euskararen erabilera bermatzeko modua.
 - Bilera egiteko deia euskaraz egingo da, eta bilera euskara hutsean egin den kasuetan akta ere euskaraz egingo da. Gainerako dokumentazioa (landu beharreko txostena eta abar) euskaraz ere egon dadin bultzatuko da.
- Arabako Batzar Nagusietako Administrazioako barne-harremanetarako idazkiak
 - Oro har, barne-komunikazioak euskaraz sortzea bultzatuko da, ez soilik gaztelaniaz.
 - Euskarazko atalei zuzendutako idazkiak euskaraz izan daitezen bultzatuko da.
 - Langileen arteko idatzizko lan-harreman komunikatibo errazak (posta elektronikoak, whatsappak, ofizioak, gutunak, jakinarazpenak...) euskaraz idaztea bultzatuko da.
- Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza barruko prozedura
administratiboak
 - Interesdun batek eskatuta hasitako gainerako prozeduretan, Arabako Batzar Nagusiek zehaztuko dute zein hizkuntzatan izapidetuko den, landutako protokoloen arabera; nolanahi ere, dokumentuak nahiz lekukotasunak gutxienez interesdunak aukeratutako hizkuntzan bidaliko dira.
 - Prozedura berean interesdun bat baino gehiago badago eta horiek ez badute lortu erabili beharreko hizkuntzari buruzko akordiorik, prozedura euskaraz edo

gaztelaniaz izapidetuko da, Arabako Batzar Nagusiek eurek onartutako araudian ezarritakoaren arabera. Hala ere, dokumentuak eta lekukotzak gutxienez interesdunek aukeratutako hizkuntzan bidaliko zaizkie interesdunei.

- Era berean, euskara erabilera normal eta orokorreko hizkuntza izan daiteke ofizioz hasitako administrazio-prozedurak izapidetzean.
- Arabako Batzar Nagusietako erregistro elektronikoetan, jakinarazpenetan eta idazkietan datuak biltzeko edo datuak prozesatzeko, euskara zein gaztelania erabili ahalko dira.
- Arabako Batzar Nagusiek igortzen dituzten ziurtagiriak euskaraz edo euskaraz eta gaztelaniaz idatziko dira, idazkietan baliatu den hizkuntza ofiziala gorabehera.

- **Barruko hizkuntza-paisaia**

Lan-inguruneari lotutako hizkuntza-paisaiako elementuek euskararen presentzia eta hizkuntza-zuzentasun egokia bermatu beharko dute, besteak beste, honako kasu hauetan:

- Errotulazio txikia: karpeten bizkarrak, apaletako errotuluak, artxiboak eta abar
- Errotulazio aldakorra eta informala (behin-behinekoa).
- Egitasmo jakinen izenak.
- Lan-arriskuen prebentzioarekin eta ingurumenarekin lotutako errotulazioa.
- Kafe- eta janari-makinen errotulazioa, fotokopiagailuak eta abar.

- **Informaziorako eta komunikaziorako tresnak**

Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiak kudeatutako komunikazio-tresnekin egiten diren komunikazio orokorretan (zirkularrak, intranet, ohar- eta iragarki-taulak eta abar) euskararen erabilera bermatuko da.

Arabako Batzar Nagusien ardurapeko dokumentuak intranetetik kontsultagai egonez gero, euskaraz eta gaztelaniaz eskaini beharko dira. Intranetaren edukiak jasotzeko hasierako orria, era lehenetsian, euskarazkoa izango da.

Langileek barne-izapideak egiteko dauzkaten baliabideetan (aplikazioak, inprimakiak eta abar), izapide horiek bi hizkuntza ofizialetan egiteko modua egongo da.

Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiak igortzen dituen ziurtagiriak euskara hutsean edo euskaraz eta gaztelaniaz egongo dira.

- **Erregistroa**

Erregistroari lotutako aplikazio informatiko guztietan eremu bat egongo da sartzen edo irteten den dokumentazioa zein hizkuntzatan dagoen adierazteko.

Arabako Batzar Nagusietako Administrazioako Erregistroan aurkezten diren dokumentuak inskribatzen direnean, posible den kasuetan ele bietan inskribatuko dira. Ele bakar batean inskribatzen direnean, Itzulpen Zerbitzuak bere gain hartuko du arrazoizko epean inskribatze-testua elebitan egoteko ardura.

Erregistratu ostean duten erabileraren arabera, itzuli egingo dira (Mahaira edo batzarkide taldeetara hedatu behar badira bereziki) igotzen diren testuak. Testuak euskara hutsean erregistratuz gero, gaztelaniara ekarriko dira elebitan eskuragarri egon daitezen.

2.2.2. LANEKO PRESTAKUNTZA

- Euskararen erabileraren normalizazioari begira, dagokion hizkuntza-eskakizuna egiaztatzea bezain eraginkorra da prestakuntza orokorra euskaraz jasotzea. Horrela, Arabako Batzar Nagusiek antolatutako ikastaroak euskaraz egingo dira ahal den guztietan. Ildo berean, Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiko langileei prestakuntza bi hizkuntza ofizialetan jasotzeko eskubidea aitortzen zaie, posible den neurrian.
- Langileen prestakuntza-ikastaroetan izena ematerakoan, espresuki galdetuko da prestakuntza-saioak euskaraz/gaztelaniaz jaso nahi diren. Horretarako, hizkuntza aukeratzeko atal bat izango da. Hizkuntza-aukerei erantzuten ahaleginduko da.
- Idazkaritza Nagusiko atal elebidunetako langileentzat edo euskara maila altua (C1 -3. HE- edo C2 -4. HE-) dutenentzat soilik antolatutako ikastaroak direnean, euskaraz egingo dituzte lehentasunez.
- Dena den, behin baino gehiagotan ezinezkoa izan liteke hizkuntza-neurriok betetzea, gaur egun merkatuan ez dagoelako enpresarik premiazkoa den ikastaroren bat euskaraz eskaintzen duenik. Horrelakorik gertatuz gero, hizkuntza-neurriok betetzeko ezintasun horren zergatia dagokion espedientearen adieraziko da.

2.2.3. TRESNERIA ETA APLIKAZIO INFORMATIKOAK

- Langile berriari jakinaraziko zaio baliabide informatiko ugari euskaraz erabili ahalko dituela; horretarako, aplikazio informatikoen inbentarioa egingo da, euskaraz erabil daitezkeen aplikazioak zerrendatzen dituen, eta inbentario horren berri emango zaio langile berriari, posible den kasuetan, hizkuntza hautua egin dezan.

- Programa informatiko berriak kontratatzen direnean, Arabako Batzar Nagusiak saiatuko dira programak elebidunak izan daitezen. Merkatuan aplikazio horren euskarazko bertsiorik ez dagoenean, espedientean hala adieraziko da.
- Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiko aplikazioen eta webguneen hasierako hizkuntza euskara izango da eta aukera egongo da gaztelania eta, hala badagokio, gainerako hizkuntzak hautatzeko. Irizpide hori aplikatuko da intranetean, webgunean eta aplikazioetan.

2.2.4. SORTZE-HIZKUNTZA

Oro har, barne-dokumentuak euskaraz sortzea bultzatuko da, ez soilik gaztelaniaz. Beharrezkoa den kasuetan, euskararen erabilera sustatzeko plan bat egingo da interesdunekin jakinarazpenak eta komunikazioak egiteko ezarritako hizkuntza-irizpide orokorrak errespetatuz. Horretarako, beharrezko baliabideak jarriko zaizkie eskura.

- Itzulpen-irizpideak

Arabako Batzar Nagusiek, barneko jarduketetan, era arrazionalizatuan erabiliko dituzte itzulpen- eta interpretazio-zerbitzuak.

Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiak ez du sistematikoki joko Itzulpen Zerbitzura idatzi bat bi hizkuntza ofizialetan egin behar duen bakoitzean.

Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusian sortutako beste dokumentazio guztia erakundearen erantzukizuna da, eta beraz, berari dagokio ele bietan jartzea, Itzulpen Zerbitzura jo gabe. Lan hori errazte aldera, itzultzaile neuronalen laguntza izango dute langile guztiek.

Itzultzaile neuronalek egindako itzulpenen kalitate maila handia da, baina muga batzuk dituzte; horregatik, funtsezkoa da testuak berrikustea eta, beharrezkoa denean, zuzenketak egitea.

Hori horrela izanda ere, Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiak itzuli beharreko testuen artean beren garrantzia edo zabalkunde handiagatik benetan estrategikoak diren testuak egongo balira, Itzulpen Zerbitzura bidali ahal izango lituzkete itzulpena egin dezaten.

Itzulpenen ordeztu, Itzulpen Zerbitzuak aldeztu aurretik estandarizatutako dokumentuak erabili ahal izango dituzte langileek.

Dena dela, Idazkaritza Nagusiko langileek Itzulpen Zerbitzura jo ahalko dute aholkularitza eta laguntza eske edozein momentutan, eta unean uneko egoeraren arabera dagokion erantzuna emango zaio

2.2.5. KANPO-HARREMANAK-1: Idazkaritza Nagusia

1. AHOZKO HARREMANAK

- Lehen hitza beti izango da euskaraz; eta solaskideak euskaraz baldin badaki, elkarrizketa euskaraz jarraitzen ahaleginduko da.
- Beste administrazio batek ematen dionean hasiera komunikazioari, pertsona horrek erabili duen hizkuntzan erantzungo du Arabako Batzar Nagusietako Administrazioako langileak, euskarazko gaitasuna duten zerbitzu eta langileen kasuan.
- Harremanak euskaraz nahi dituztela adierazi duten administrazio publikoekin beti euskaraz egingo da, euskarazko gaitasuna duten zerbitzu eta langileen kasuan.
- Kanpoko bilera formalak (Arabako Batzar Nagusietatik kanpo egindakoak): bilera horietan ere euskarari lekua egiten ahaleginduko da, nahiz eta bilera euskara ez den beste hizkuntza batean izan. Horretarako:
 - Bileretarako dokumentazioa: bileretan erabili behar den dokumentazioa (gai-zerrenda, txostenak, aurkezpenak, aktak eta abar) bi hizkuntzetan egon dadin ahaleginduko da.
 - Galdera-erantzunen garaian: galdera egiten den hizkuntzan segituko da eztabaida bukatu arte, eta gero esandakoaren laburpena egingo da, galderaren hizkuntza euskara den kasuetan (azalpena euskaraz izan bada, laburpena gaztelaniaz egingo da).

2. IDATZIZKO HARREMANAK

- Arabako Batzar Nagusiak dokumentu-igorlea direnean, euskaraz edo ele bietan idatziko diete euskarak aitortza duen lurraldeetako beste administrazioei. Baina Arabako Batzar Nagusiekin idatzizko harremana euskaraz izatea eskatu duten erakundeekiko komunikazioak euskaraz izango dira.
- Euskarak aitortza duen lurraldeetako beste administrazio batek egindako komunikazio bati erantzun behar bazaio, euskaraz edo ele bietan egingo da, komunikazioa hizkuntza ofizial batean edo bestean jaso izanari erreparatu gabe.
- Era berean jokatu da euskarak nolabaiteko aitortza duen lurraldeetan kokatutako Estatuko administrazio zibil eta militarrekiko eta Justizia Idazkaritza Nagusiarekiko komunikazioetan.

KANPO-HARREMANAK-2: Erakunde pribatuak: bezeroak (pertsona juridikoak), finantza-entitateak, hornitzaileak...

1. AHOZKO HARREMANAK

- Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiko langileak lehen hitza euskaraz egingo du, euskarazko gaitasuna duen kasuetan, eta euskaraz jarraituko du solaskidearen ulermena bermatuta badago.
- Arabako Batzar Nagusiek egiten dituzten kanpo-bileretan euskararen erabilera sustatuko da. Ahal dela, bilera-deiak gutxienez euskaraz egingo dira.
- Lehen bileraren hasieran landuko da hizkuntzen tratamendua zein izango den, eta balioa emango zaio euskararen ulermenari, euskarak erabilera-espazio berriak izan ditzan.
- Gainerako erakundeeetako harremanak (baliokideak, organismo eta sozietate publikoak...) euskaraz izango dira ulermena bermatuta dagoenean. Horretarako, lehen bileran horrela izateko dauden aukerak planteatu eta aztertuko dira.
- Kanpoko bilera formalak (Arabako Batzar Nagusietatik kanpo egindakoak): bilera horietan ere euskarari lekua egiten ahaleginduko da, nahiz eta bilera euskara ez den beste hizkuntza batean izan.

2. IDATZIZKO HARREMANAK

- Erakunde pribatuekiko harremanak euskaraz izatea sustatuko da.
- Arabako Batzar Nagusien eta erakunde pribatuen arteko harremanak euskaraz izango dira, hala adosten dutenean. Horretarako, hasierako harremanetan aukera hori planteatuko da.
- Arabako Batzar Nagusietako Idazkaritza Nagusiak hasten duenean komunikazioa, ele bietan idatziko du. Euskaraz ere idatzi ahal izango du, ulermena bermatuta dagoenean eta hala adostuta badago.
- Erakunde horiek idatzitako agiriei erabili duten hizkuntzan erantzungo zaie. Gaztelaniaz idatzitakoei ele bietan erantzun ahal izango zaie.
- Gainerako erakundeeetako idatzizko harremanak (baliokideak, organismo eta sozietate publikoak...) euskaraz izango dira, ulermena bermatuta dagoenean eta hala adostuta badago.